
УКРАЇНЬКА МОВА. ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1

ВАРІАНТ 1

- ② Найшло гостей — повнісінька хата! Їжачок як не старався, як не розчісувався — стирчать голки і край. Посідали гості. Їжачок розклав яблука і собі біля Веприка **примощується**.

— Ти тут не сідай. — Он який ти весь настовбурчений. Соромно мені з тобою поруч бути. Іди біля порога сядь.

Гості саме за яблука узялися.

- ③ Це казка.
- ④ Веприк намагався потоваришувати з Грачком і з Їжачком.
- ⑤ «Примхливий Веприк»
- ⑥ хата — хатній
яблуко — яблучний
друг — дружній
Їжачок — Їжачковий
- ⑦ радощів — 8 звуків, 7 букв; оселя — 5 звуків, 5 букв;
яблука — 7 звуків, 6 букв; сядь — 3 звуки, 4 букви.
- ⑧ Їжачку, примощується біля Веприка.
- ⑨ Я вважаю, що Веприку складно буде знайти справжніх друзів. Дуже хотілося б дати йому пораду. Щоб мати гарного друга, треба і самому бути для когось чесним і вірним другом.

ВАРІАНТ 2

- ❷ Волосся Влади побіліло як молоко, обличчя по-жовтіло. У розпуці тріснули в неї груди. Коса паморозю вкрилася, чоло скаменіло. Ноги вгрузли в рідну землю — стала скалою.

Коли ж вороги побачили таке диво, остовпіли, налякалися. Зрозуміли це як погане віщування — і повернули назад.

- ❸ Це легенда.

- ❹ Вартові з високого явора, що служив сторожовою вежею, ще здалеку побачили куряву і вдарили на сполох.

- ❺ На пам'ять мужньої дівчини село назвали Уладівка.

- ❻ село — сільський
бій — бойовий
земля — земляний
диво — дивний

- ❼ кожум'яки — 9 звуків, 8 букв; рідної — 7 звуків, 6 букв;

хащі — 5 звуків, 4 букви; станьмо — 6 звуків, 7 букв.

- ❽ На пам'ять мужньої Влади назвімо село Уладівка.

- ❾ Якою б складною не була ситуація, треба завжди бути готовими боронити свою рідну землю від нападників. Яскравим прикладом є головна героїня легенди Влада. Дівчина любить свій рідний край і хвилюється за його долю.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2

ВАРІАНТ 1

- ❷ Осінні місяці — це місяці, коли більшість наших птахів стає мандрівниками. Вони летять у теплі

краї — вирій. Летять, звісно, без компаса, але ніколи не зіб'ються зі свого маршруту. Ці перельоти тривають уже тисячі років, і кожен птах мандрує своїм шляхом.

Голоду бояться пташки, тому й покидають нас.

- 3 Зозуля, соловейко, іволга і ластівка відлітають у теплі краї найпершими.
- 4 Деркач бігає краще, ніж літає.
- 5 Головною причиною відльоту птахів у теплі краї є голод.
- 6 Іменники — місяць, птахи, зима.
Прикметники — осінні, холодну, чудовий.
Дієслова — пережили, їсти, летять.
Займенники — вони, них, він.
- 7 Теплі — холодні.
- 8 (Хто?) деркач (що робить?) вирушає (куди?) у путь (чию?) свою (яку?) далеку (як?) пішки.
- 9 Навесні пташки з радістю повертаються з вирію на батьківщину. Адже вдома — ліси, поля, луки, де вони можуть знайти собі поживу і захисток. Багато пташок повертаються до своїх старих домівок, а ось шпаки дуже радіють, коли знаходять нові домівки-шпаківні!

ВАРІАНТ 2

- 2 Він стрибнув високо-високо, але до верхів'я дерев не доскочив. Отож своєї хатинки побачити не зміг. Тоді жабка стрибнула дуже високо, але до верхів'я дерев не дістала. Третім стрибав коник. Він стрибнув дуже-дуже високо, та до верхів'я дерев не доскочив. Настала черга блохи. Вона кілька разів підскочила.
- 3 Кенгуру, жабка, коник і блоха пішли на прогулянку до лісу.

- 4 Хатка кенгуру була на півночі.
- 5 Тварини стрибали у такому порядку: кенгуру, жабка, коник, блоха.
- 6 Іменники — стрибок, блоха, схід.
Прикметники — дивовижний.
Дієслова — сказала, пішли, сяду.
Займенники — він, вони, вона.
- 7 Північ — південь.
- 8 (*Хто?*) друзі (*як?*) навперебій (*що робили?*) розповідали (*про що?*) про стрибок (*чий?*) свій (*який?*) дивовижний.
- 9 Тварини змогли знайти дорогу додому, тому що серед них була дуже кмітлива блоха. Саме вона запропонувала своїм друзям чудовий план. І завдяки спільним зусиллям кенгуру, жабка, коник і блоха дісталися домівки.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3 ВАРІАНТ 1

- 2 — А сьогодні довелося постраждати за правду.
Уявляєш, на занятті драмгуртка вирішували, хто гратиме Попелюшку. І вибрали Юльку Пиріжкову! Так у неї ж ніс у веснянках! Я, звичайно, сказала, де ж це ви бачили таку рябу Попелюшку? А Юлька спалахнула і заплакала. От смішна: хто ж за правду ображається?
- 3 Дві гарненькі дівчинки вели розмову в парку на лавочці.
- 4 Це оповідання.
- 5 Юля Пиріжкова образилася на дівчинку, бо та несправедливо її обізвала.

- 6 (у) неї — вона (3 о. одн.)
(у) нас — ми (1 о. мн.)
(у) вас — ви (2 о. мн.)
- 7 Іменники — дівчинка, веснянки, правда.
Прикметники — погожий, найдобріша, голубих.
Дієслова — посідали, думаю, похвалила.
- 8 (У *якому?*) зимовому (*де?*) у парку (*хто?*) я (*що зробив?*) присів (*куди?*) на лавочку.
- 9 Твір вчить нас, що дуже важливо говорити правду, але треба вміти це робити правильно. Головна героїня оповідання вдавала, що говорить правду, але насправді це було не так. Своїми вчинками дівчинка показала, наскільки вона була хитрою, заздрісною і злою.

ВАРІАНТ 2

- 2 У лісовій гущавині ми натрапили на молоденьку берізку, буйно обвиту хмелем. І здалося нам з донькою: берізонька задихається в тих «обіймах». Благає про порятунок.
- Хміль так скував біленький стовбур, що лише деінде **визирали** тоненькі галузки з-поміж шорсткого, нещадного хмелевого листя. Листя **на** дереві **прижовкло**, **осипається**.
- 3 Тато з донькою вирішили допомогти нещасному деревцю.
- 4 Дівчинка помітила, що вершечок берізки зігнувся.
- 5 Завдяки берізці хмелю вдалося досягти висоти.
- 6 нам — (1 о. мн.)
її — вона (3 о. одн.)
його — він (3 о. одн.)

- 7 Іменники — хміль, донька, стовбур.
Прикметники — товстелезний, біленький, ти-хенький.
Дієслова — натрапили, трудитися, навідалися.
- 8 (У якій?) лісовій (де?) у гущавині (що робила?) росла (яка?) молоденька (що?) берізка.
- 9 Дівчинка з татом дуже гарно вчинили. Вони і бе-різку врятували, і хмелю при цьому не завдали шкоди.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 4

ВАРІАНТ 1

- 2 Покрасувався гриб з півдня. Коли нагледіла його руда білка. Ох і перелякався бідолаха!
— Гілочко! Люба! — гукає з-під капелюха. — Ви-ручай! Вік не забуду тебе хорошу. Ніколи слова по-ганого більше не скажу!
Мовчить гілка.
Визирнув з-під капелюха гриб — жодного листоч-ка на гілці вже нема. Ще раніше всі витратила на нього полохливого...
- 3 На світанку ліс умився теплим дощем.
- 4 Грибочка рятувала невеличка гілка осики.
- 5 Коли прибігла білочка, гілочка мовчала, бо в неї більше не залишилося листочків.
- 6 Голосо́к, невеличка́, листо́чків, притруси́ла.
- 7 дощем — 6 звуків, 5 букв; гукає — 6 звуків, 5 букв; дзвінкий — 7 звуків, 8 букв; молодець — 7 звуків, 8 букв.
- 8 прикм. імен. дієсл. імен. імен.
Цілу ніч розкида́в маслюк листя.

- 9 Маслочок дійсно був полохливий, дуже переживав, що хтось побачить його і зірве. Але, крім цього, грибку притаманні такі риси, як пихатість і невдячність. Гілка осики декілька разів рятувала маслака своїми листочками, але йому все не вистачало.

ВАРІАНТ 2

- 2 Якось татко їхав на став рибалити. Далеченько, за кільканадцять кілометрів. Треба було їхати автобусом, а там ще пішки йти. Він із собою і Світланку взяв. Упіймали вони чималенько карасів та коропців. Зібралися йти додому, а татко й бідкається, що риба зіпсується в дорозі. Бо поки додому дістануться, не одна година мине.

- 3 Це казка.

- 4 Кропиву вважають королевою дикого світу, бо вона має цілющі властивості, з неї готують страви, у деяких країнах з кропиви виготовляють папір та фарбу.

- 5 Світланка пригадала, як вони з татком їздили на риболовлю і кропива стала їм у пригоді.

- 6 Подорожник, риба, карасиків, запашна.

- 7 зелене — 8 звуків, 7 букв; в'язати — 7 звуків, 6 букв;

їхав — 5 звуків, 4 букви; цілющі — 7 звуків, 6 букв.

- 8 імен. прикм. дієсл. прикм. імен.
Ромашка запашна розхвалювала цілющі властивості кропиви.

- 9 Ромашка лікарська — дуже корисна рослина. Відвар цієї рослини знімає головний біль. Ромашка цінується та користується попитом у всьому світі.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5

ВАРІАНТ 1

- ② Через деякий час у ліс **прийшли** мисливці. **Ходять**, **блукають**, а дичини нема. Хотіли вже додому повертатися, несподівано натрапили на сліди ведмедя. Ведмідь угледів **під** величезною скелею яму і **скочив** туди.

Павучок **поліз** до тієї ями і швидко **обснував** її густою павутиною. **Прибігли** мисливці, стали **неподалік**.

- ③ Ведмідь спочатку хотів **убити** павучка.
- ④ Ведмідь **пожалів** павучка, тому **вирішив** його **відпустити**.
- ⑤ Ведмідь угледів **під** величезною скелею яму і **вскочив** туди.
- ⑥ **Заліз**, **побачив**, **натрапили** — минулий час.
Сидить, **повзе**, **гойдається** — теперішній час.
Порвав би, **стану**, **визирне** — майбутній час.
- ⑦ **Даруйте**, дядьку, я **більше** не буду.
- ⑧ У ямі (*М. в.*) **під** скелею (*Ор. в.*) **сидить** старий бурмило (*Н. в.*).
- ⑨ **Добрі** справи **ніколи** не забуваються. Павучок **дотримав** свого слова, бо пам'ятав про **добрий** вчинок ведмедя. А якщо робити комусь добро, воно **обов'язково** до тебе повернеться.

ВАРІАНТ 2

- ② Обережно взяв він зернину і **поклав на** долоню подорожньому: «**Посади** в землю, **доглядай**. **Поливай** водою, щоб **не** засохло стебло, — через рік колосок

виросте. Збереш колосок, розітреш у долоні. Зігрієш зернята — і знову посій у землю».

Не сказав мудрець тільки одного, що зернина та була всім його багатством.

- 3 Старий мудрець жив у Карпатах.
- 4 Мудрець був щирим, розумним, добрим, щедрим і привітним.
- 5 Молодий землероб виконав заповіт вчителя, роздавши зернята людям.
- 6 Жив, лежала, учив — минулий час.
Беру, несе, береже — теперішній час.
Виросте, збереш, розітреш — майбутній час.
- 7 Мені, чоловіче, дороге не багатство, а пам'ять про мене.
- 8 Молодий землероб (Н. в.) виконав заповіт (Зн. в.) свого вчителя (Р. в.).
- 9 Щедрим називають того, хто не шкодує втрачати щось, а прагне поділитися чимось з іншими. Старий мудрець також був щедрою людиною. Адже справжнім багатством для нього було те, що він віддавав людям.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6

ВАРІАНТ 1

- 2 Мишко полишив їсти з мисочки вишні й відсунувся на край лави. Він звільнив для дідусів місце. Хлопчик дуже любляв слухати розмову дорослих. Але мав негарну звичку безцеремонно в неї втручатися.

Дідусі посідали на лаві й завели мову. Спочатку про те, яким спекотним видалось цьогорічне літо, потім про пасіку.

- 3 В
- 4 2 Цікава розмова дідусів.
1 Гості.
6 Присоромлений Мишко.
5 «Максимко штани подер».
4 «Наш Мурчик носа подряпав».
3 «А я вчора у тітки Ганни був».
- 5 Мишко дуже любляв слухати розмову дорослих.
- 6 А
- 7
легенько		9 звуків
подвір'я		7 звуків
звертають		8 звуків
- 8 Легенько скригнула дерев'яна хвіртка.
- 9 Хотілося б порадити Мишкові попросити вибачення у дідусів. А в подальшому більше не втручатися в розмову дорослих. Адже така поведінка говорить про невихованість.

ВАРІАНТ 2

- 2 Жив колись на Поліссі бідний-пребідний чоловік. Восени ще перебивався сяк-так із хліба на рипу. А до весни уже ні того, ні другого на столі не було.
- Одного разу, якраз у голодну пору, завернув до його хати перехожий дідусь. І попросив:
- А чи не дали б ви мені попоїсти, чоловіче добрий?
- 3 А
- 4 2 Допомога перехожому.
5 Збирання врожаю.
3 Пора господарювати.
4 Небачені плоди.
1 Жив на Поліссі бідний чоловік.
6 Чудовий врожай.

5 Дідусь нагородив бідняка за те, що той поділився з ним останнім.

6 Б

7	дідусь		7 звуків
	щирий		5 звуків
	окраєць		6 звуків

8 Жив колись на Поліссі бідний-пребідний чоловік.

9 Твір вчить нас бути добрими, щедрими і милосердними людьми. Адже чим частіше люди ділилися своїм врожаєм з іншими господарями, тим їхній врожай був усе багатшим. Варто робити людям добро, і тоді воно обов'язково повернеться сторицею.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 7

ВАРІАНТ 1

2 Ходить дівчинка по лісі, кожній гарній квіточці вклоняється. Вже чималий букет назбирала.

Квіти хоч і непоказні, зате духмяні — всі лісові пахощі в них.

А сонце все нижче й нижче до обрію хилиться. Скоро й день кінчиться, час додому вертати.

Коли глядь, а край лісу, в посадці, ще одна квітка красується.

3 В

4 5 Ти приходила до мене вдень, коли я сплю.

2 Коли глядь, а край лісу, в посадці, ще одна квітка красується.

4 От і почала ходити дівчинка до квітки.

6 Іди, не заважай мені спати, дівчинко.

3 Прийшла дівчинка наступного дня до квітки.

1 Ходить дівчинка по лісі, кожній гарній квіточці вклоняється.

5 Квіточка називалася любка, нічна фіалка.

6 В

7

квітка	_____	_____
посадка	_____	_____
квіти	_____	_____

8 лісовим пахощам (Д. в.)
дрібненьких квіточок (Р. в.)
від людського ока (Р. в.)
наступного дня (Р. в.)

9 У нашому квітнику ростуть найрізноманітніші квіти: чорнобривці, айстри, мальви, троянди, лілеї, півники, ромашки тощо. Та найулюбленішою серед них є королева квітів — троянда. Мені дуже подобається насолоджуватися її ароматом та милуватися неперевершеною красою.

ВАРІАНТ 2

2 Хоча спочатку воно просто падало, та крильця стріпнулися раз, і вдруге, і втретє. Пташеня полетіло! А Жабеня так зраділо, що в нього й усе перестало боліти. Воно якось завжди так: коли рюмсаєш і ниєш, нічого не виходить. А коли робиш щось із добрим серцем, то й результат завжди добрий.

3 В

4 2 Одного дня Жабеня зустріло Пташеня.

3 Вийшли вони на горбочок.

1 Було собі цікаве Жабеня.

5 Пішли вони на височезну гору.

6 Пташеня полетіло.

4 Пішли вони на високий берег струмка.

5 Пташеня не вміло літати, тому що не слухало свою маму, коли та його вчила.

6 Б

7 жабеня —
 приліт —
 добрий —

8 шкода товариша (Р. в.)
 сиділо під деревом (Ор. в.)
 стріпнув крильцями (Ор. в.)
 на берег струмка (Р. в.)

9 Справжній друг — це той, хто завжди прийде тобі на допомогу, підтримає в будь-якій складній ситуації, дасть пораду. Зі справжнім другом цікаво і весело проводити час. Яскравим прикладом є герої казки Пташеня і Жабеня, які стали справжніми друзями.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 8

ВАРІАНТ 1

2 Оля їла мед у стільниках і солодке коров'яче масло. Лісові ягоди й горіхи, перепелині яєчка й бульйон з курячого крильця. Але нічого **не** допомагало — дівчинка вже ледве вставала з ліжка.

Одного дня біля хворої зібрались родичі. Дідусь Опанас сказав:

— Чогось їй **не** вистачає. А чого — і сам не можу зрозуміти.

3 Б

4 5 Така величезна сила любові була в цьому добродушному слові.

6 Ось чого не вистачало Олі, — сказав дід Опанас.

4 У хату увійшла прабабуся Олі — столітня Надія.

1 В однієї жінки була маленька донька Оля.

- 2 До нещасної матері почали приходити родичі.
3 Але нічого не допомагало — дівчинка вже ледве вставала з ліжка.
- 5 Олі не вистачало доброго теплого слова від близької людини.
- 6 Б
- 7
маленький		молодий
солодкий		великий
старий		гіркий
- 8 Лісових ягід (Р. в.), ясному сонечкові (Д. в.) в добромu слові (М. в.), курячі крильця (Н. в.).
- 9 Добрі слова мають надзвичайну силу. Інколи вони здатні зробити справжнє чудо: вилікувати від тяжкої хвороби. Тож треба ніколи не жалкувати добрих слів для близьких і рідних людей.

ВАРІАНТ 2

- 2 — Одного разу я попросився, щоб вони взяли мене покататися, коли ввечері везли зерно на елеватор. І татко посадили мене в кабіну, поруч із собою.
І от ми вже викотили за село і їдемо степом. Якийсь дядько, що стояв при дорозі з рушницею через плече, підняв руку, аби татко його підвезли.
- 3 Б
- 4 6 Я всю ніч не міг заснути.
4 Татко зупинили машину, щоб не переїхати пораненого.
1 І Сашко розказав мені все.
3 А зайчик закинув вуха назад і прудко тікає.
5 І тоді я почув, як зайчик заголосив.
2 Дядько вибрався наверх, і ми знову поїхали.
- 5 Татко Сашка працював шофером.

6 В

7

далеко	_____	вдень
темно	_____	близько
ввечері	_____	ясно

8 Малого Сашка (Р. в.), на передні лапки (Зн. в.), поранений зайчик (Н. в.), на задніх лапках (М. в.).

9 Сашкові, головному герою оповідання, на власні очі довелося побачити, як чоловік поранив бідолашного зайчика. Після такого вчинку батько відмовився далі підвозити мисливця. «А я не буду мисливцем» — це висновок, який зробив Сашко після побаченого, тому що завжди буде пам'ятати зайчикове «ой!», «ой!» серед нічного неба.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 9

ВАРІАНТ 1

2 До того це ще й потайний звір. Іноді навіть найдосвідченіші слідопити **не** можуть віднайти лігво вовчиці, де **під**растають вовчєнята. Дізнавшись про те, що дітям загрожує небезпека, вовчиця може перевести малих в інше місце. Надійно їх сховати. До осені вовчєнята **під**ростуть і разом з усією родиною вирушать у зимові походи.

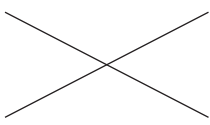
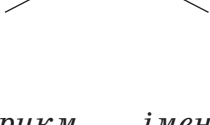
3 В

4 6 Досягши зрілості, вовк намагається стати ватажком.

4 Поведінка і доля приручених вовків бувають різними.

1 Напали на козлика сірїї вовки...

5 Приручений вовк не завжди служить людині вірою і правдою.

- 2 Полювання на вовка — не таке вже й просте діло.
- 3 Спійманого дорослого вовка приручити надто складно.
- 5 За слідами на снігу мисливці одразу визначають, де пройшла вовча зграя. Проте відшукати розумних звірів надзвичайно важко.
- 6 Б
- 7
Напали на козлика сірії вовки...	_____	Присудок
Приручений вовк не завжди служить людині вірою.		Підмет
Вовк щиро прив'язується до хазяїна.		Другорядний член
- імен. присл. дієсл. прикм. імен.
- 8 Люди легко приручають малих вовченят.
- 9 Вовк — це дикий звір, якому краще живеться на волі. Навіть приручений вовк, коли досягає зрілості, намагається стати ватажком і підкорити собі господаря. Отже, скільки вовка не годуй, а він у ліс дивиться.

ВАРІАНТ 2

- 2 Верталися ми з поля. Аж дивимось — іде нам назустріч лелека і крило волочить.
- Зупинився і голову на крило опустив, нам рану показує, порятунку просить. Взяли ми його, занесли в лікарню. Тут і поклали лелеку на операційний стіл. **Перев'язали поранене крило**, а він весь час лежав спокійно.
- 3 Б

- 4 5 Із гнізда почулося приглушене клекотання.
4 А цього літа трапилася така історія.
1 Над дахами пролетіли два лелеки.
6 Лелеча любов безкорислива.
2 Лелеки не тільки краса, а й розум.
3 Лелеки завжди шукали захисту в людини.

5 Дід Василь влаштував лелече гніздо на стовпі.

6 Б

7

Сонце вже котилося на сон за гори. Присудок
Цього літа трапилася така історія. Підмет
Поруч із дорослими крокували Другоряд-
й діти. ний член

прийм. імен. дієсл. імен. спол. дієсл. прийм.

8 Над дахами пролетіли лелеки і заховались за де-
імен.
ревами.

9 За повір'ям, лелеки мають риси, притаманні лю-
дині, розуміють людську мову. А ще ці птахи шука-
ють захисту в людини. І оскільки допомогу можна
отримати тільки від добрих людей, лелеки селяться
на їхніх дворах і садибах.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 10

ВАРІАНТ 1

2 **Задихаючись**, вибралися вони на високий пагорб.
Коли бачать — попереду розлога, глибока балка, а на
дні її росте висока чинара. Ледве добрели мандрів-
ники до чинари й **попадали** в холодку.

Довго лежали вони, сховані від сонця густим листям. І прохолода поволі розвіяла втому. Чоловіки збадьорилися, пожвавішали.

3 Б

4 5 Чинара — нікчемне дерево.

3 Вони вибралися на високий пагорб.

1 Сонце пекло нещадно.

4 Чоловіки збадьорилися, пожвавішали.

6 О безсоромні люди!

2 У липні завжди так.

5 Події відбуваються влітку, у липні.

6 В

7	перебудемо	минулий час
	пролежали	теперішній час
	живе	майбутній час

8 (Хто?) мандрівники (що зробили?) вибралися (куди?) на пагорб (який?) високий.

9 Чинара врятувала мандрівників від спеки. Але ті не віддячили дереву, а навпаки, сказали, що з неї ніякої користі немає і що чинара — нікчемне дерево. У відповідь на це вона назвала невдячних мандрівників безсоромними людьми.

ВАРІАНТ 2

2 З чагарів, однак, не видно, хто співає. То піду по лісі й казатиму, що то я.

Сказано — зроблено. Іде лисиця лісом і кожного стрічного питає, чи не чув він ніжного співу з тернини.

— Як же не чути, — одказують і зараз спів той усіляко хвалять.

3 В

- 4 6 Отак-то нажилась лисиця з чужої слави.
5 Вона склала граційно лапи.
1 Так витьохкував, так виспівував, що лисицю стали завидки брати.
4 Лисиця подалася до села.
2 Піду по лісі й казатиму, що то я.
3 Звірі не дуже вірили в лисячі побрехеньки.
- 5 Лисиця вирішила привласнити спів солов'я.
- 6 А
- 7
звив	теперішній час
дивують	майбутній час
вийдуть	минулий час
- 8 (Який?) маленький (хто?) соловейко (як?) ніжно (що робить?) творить (чию?) свою (що?) пісню.
- 9 Лисиця — хитра, заздрісна, підступна, хвалькувата героїня казки. Вона хотіла привласнити чужу славу, за що й поплатилася. Адже всього в житті варто досягати лише завдяки власній наполегливості і працьовитості.

МАТЕМАТИКА

КОМБИНИРОВАННЫЕ КОНТРОЛЬНЫЕ РАБОТЫ

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 1

ВАРИАНТ 1

- 1) $9 - 4 \text{ (м)} = 5 \text{ — } 250 \text{ (кг)}$;
2) $250 : 5 = 50 \text{ (кг)}$ — в одном мешке;
3) $9 \cdot 50 = 450 \text{ (кг)}$ — собрали с первого участка;
4) $4 \cdot 50 = 200 \text{ (кг)}$ — собрали со второго участка.
Ответ: 450 кг картофеля собрали с первого участка; 200 кг — со второго участка.
- 2) $173 \cdot 908 - (95\,268 + 10\,032) : 15 = 150\,064$
1) $95\,268 + 10\,032 = 105\,300$;
2) $173 \cdot 908 = 157\,084$;
3) $105\,300 : 15 = 7020$;
4) $157\,084 - 7020 = 150\,064$.
- 3) $\frac{1}{8} \text{ суток} = 3 \text{ ч} = 180 \text{ мин}$;
 $12\,306 \text{ кг} = 123 \text{ ц } 06 \text{ кг}$.
- 4) 1) $66\,152 : 8 = 8269$;
2) $8269 \cdot 3 = 24\,807$.
- 5) 1) $280 : 4 = 70 \text{ (м)}$ — длина стороны площадки;
2) $70 \cdot 70 = 4900 \text{ (м}^2\text{)}$ — площадь площадки.
Ответ: 4900 м² — площадь площадки.
- 6) $4800 \cdot 10 : 100 = 480$.

ВАРИАНТ 2

- 1) 1) $8 - 3 = 5 \text{ (ч)}$ — 320 (км);
2) $320 : 5 = 64 \text{ (км/ч)}$ — скорость каждого автомобиля;

3) $64 \cdot 8 = 512$ (км) — проехал первый автомобиль;

4) $64 \cdot 3 = 192$ (км) — проехал второй автомобиль.

Ответ: 512 км — проехал первый автомобиль;
192 км — второй автомобиль.

2) $537 \cdot 706 + (122\,706 - 109\,634) : 43 = 379\,426$

1) $122\,706 - 109\,634 = 13\,072$;

2) $537 \cdot 706 = 379\,122$;

3) $13\,072 : 43 = 304$;

4) $379\,122 + 304 = 379\,426$.

3) $\frac{1}{4}$ суток = 6 ч = 360 мин;

2270 кг = 22 ц 70 кг.

4) 1) $45870 : 6 = 7645$;

2) $7645 \cdot 4 = 30\,580$.

5) 1) $320 : 4 = 80$ (м) — длина стороны площадки;

2) $80 \cdot 80 = 6400$ (м²) — площадь площадки.

Ответ: 6400 м² — площадь площадки.

6) $(660 + 340) : 10 = 100$.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 2

ВАРИАНТ 1

1) 1) $2800 : 4 = 700$ (л) — привезли молока с другого хозяйства;

2) $2800 + 700 = 3500$ (л) — привезли всего молока;

3) $3500 : 25 = 140$ (б.) — понадобилось, чтобы разлить всё молоко.

Ответ: 140 бидонов понадобилось, чтобы разлить всё молоко.

2) $456 \cdot 98 - 99\,108 : 36 + 29\,977 = 71\,912$

1) $456 \cdot 98 = 44\,688$;

2) $99\,108 : 36 = 2\,753$;

$$3) 44\,688 - 2753 = 41\,935;$$

$$4) 41\,935 + 29\,977 = 71\,912.$$

3) $515 \text{ мм} = 5 \text{ дм } 15 \text{ мм}; 5 \text{ ч } 15 \text{ мин} = 315 \text{ мин}.$

4) $640 : x = 240 : 3$

$$640 : x = 80$$

$$x = 640 : 80$$

$$x = 8$$

$$640 : 8 = 240 : 3$$

$$80 = 80$$

5) 1) $48 : 4 = 12$ (дм) — ширина прямоугольника;

2) $48 \cdot 12 = 576$ (дм²) — площадь прямоугольника.

Ответ: 576 дм² — площадь прямоугольника.

6) $168 + 168 \cdot 4 = 168 \cdot 5$

$$390 \cdot 5 - 390 = 390 \cdot 4.$$

ВАРИАНТ 2

1) 1) $2600 : 5 = 520$ (кг) — привезли муки после обеда;

2) $2600 + 520 = 3120$ (кг) — всего муки привезли на склад;

3) $3120 : 40 = 78$ (м.) — получили.

Ответ: получили 78 мешков муки.

2) $34\,176 : 64 + 58 \cdot 36 + 73\,989 = 76\,611$

1) $34\,176 : 64 = 534;$

2) $58 \cdot 36 = 2088;$

3) $2088 + 534 = 2622;$

4) $73\,989 + 2622 = 76\,611.$

3) $515 \text{ кг} = 5 \text{ ц } 15 \text{ кг}; 5 \text{ мин } 15 \text{ с} = 315 \text{ с}.$

4) $720 : x = 320 : 4$

$$720 : x = 80$$

$$x = 720 : 80$$

$$x = 9$$

$$720:9 = 320:4$$

$$80 = 80$$

- 5) 1) $9 \cdot 4 = 36$ (дм) — длина прямоугольника;
 2) $36 \cdot 9 = 324$ (дм²) — площадь прямоугольника.
 Ответ: 324 дм² — площадь прямоугольника.
- 6) $96 \cdot 5 + 96 \cdot 6 = 96 \cdot 11$
 $73 \cdot 9 - 73 \cdot 7 = 73 \cdot 2$

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 3

ВАРИАНТ 1

- 1) 1) $38 + 12 = 50$ (м) — длина участка;
 2) $50 \cdot 38 = 1900$ (м²) — площадь участка;
 3) $1900:10 \cdot 3 = 570$ (м²) — занимают овощи.
 Ответ: 570 м² площади занимают овощи.
- 2) $(32158 + 490):308 \cdot 102 = 10812$
 1) $32158 + 490 = 32648$;
 2) $32648:308 = 106$;
 3) $106 \cdot 102 = 10812$.
- 3) $60 \text{ т } 7 \text{ ц} < 670 \text{ ц}$
 $12 \text{ дм } 5 \text{ см} = 12 \text{ дм } 50 \text{ мм}$
- 4) $123600: x = 600$
 $x = 123600:600$
 $x = 206$
 $123600:206 = 600$
 $600 = 600$
- 5) 1) $25 + 8 = 33$ (м) — длина участка.
 2) $(25 + 33) \cdot 2 = 116$ (м) — периметр участка;
 3) $25 \cdot 33 = 825$ (м²) — площадь участка.
 Ответ: 116 м — периметр участка; 825 м² — площадь участка.
- 6) $(9600:60 + 40):5 = 40$.

ВАРИАНТ 2

- 1) $25 - 5 = 20$ (м) — ширина площадки;
2) $25 \cdot 20 = 500$ (м²) — площадь площадки;
3) $500 : 5 \cdot 2 = 200$ (м²) — занимают спортивные сооружения.

Ответ: 200 м² площади занимают спортивные сооружения.

- 2) $(701\,000 - 565\,190) : 503 \cdot 809 = 218\,430$
1) $701\,000 - 565\,190 = 135\,810$;
2) $135\,810 : 503 = 270$;
3) $270 \cdot 809 = 218\,430$.

- 3) $4\text{ м } 6\text{ см} < 4\text{ м } 600\text{ мм}$
 $8\text{ кг } 75\text{ г} < 8705\text{ г}$

- 4) $x \cdot 80 = 243\,600$
 $x = 243\,600 : 80$
 $x = 3045$
 $3045 \cdot 80 = 243\,600$
 $243\,600 = 243\,600$

- 5) 1) $86 - 24 = 62$ (м) — ширина садового участка;
2) $(86 + 62) \cdot 2 = 296$ (м) — периметр садового участка;
3) $86 \cdot 62 = 5332$ (м²) — площадь садового участка.
Ответ: 5332 м² — площадь садового участка.

- 6) $(72\,000 : 800) : (5 + 40) = 2$.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 4

ВАРИАНТ 1

- 1) 1) $160 : 8 : 5 = 4$ (га) — скосит комбайн за 1 ч;
2) $48 : 4 = 12$ (ч) — время, за которое комбайн скосит 48 га.

Ответ: за 12 часов один комбайн скосит 48 га.

2) $364 + 432 \cdot 270 : 45 = 2956$

1) $432 \cdot 270 = 116\,640$;

2) $116\,640 : 45 = 2592$;

3) $2592 + 364 = 2956$.

3) 1) $58\,534 : 7 = 8362$;

2) $8362 \cdot 3 = 25\,086$

4) $10\,000 \text{ к.} = 100 \text{ грн}$

$6 \text{ ч} = 360 \text{ мин.}$

5) $x : 8 = 40\,608$

$x = 40\,608 \cdot 8$

$x = 324\,864$

$324\,864 : 8 = 40\,608$

$40\,608 = 40\,608$

6)

ВАРИАНТ 2

1) 1) $1200 : 6 : 8 = 25 \text{ (с.)}$ — машинистка напечатает за день;

2) $25 \cdot 3 = 75 \text{ (с.)}$ — машинистка напечатает за 3 дня.

Ответ: 75 страниц машинистка напечатает за 3 дня.

2) $23\,673 : 39 \cdot 450 - 564 = 272\,586$

1) $23\,673 : 39 = 607$;

2) $607 \cdot 450 = 273\,150$;

3) $273\,150 - 564 = 272\,586$.

3) 1) $4285 : 5 = 857$;

2) $857 \cdot 2 = 1714$

4) $36 \text{ м } 90 \text{ см} = 3690 \text{ см}$

$400 \text{ дм} = 40 \text{ м}$

5 $x:8 = 15\,608$
 $x = 15\,608 \cdot 8$
 $x = 124\,864$
 $124\,864:8 = 15\,608$
 $15\,608 = 15\,608$

6

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 5

ВАРИАНТ 1

- 1 1) $608:2 = 304$ (м.) — во втором кинотеатре;
 2) $608+304 = 912$ (м.) — в третьем кинотеатре;
 3) $912:38 = 24$ (р.) — в третьем кинотеатре.
 Ответ: 24 ряда в третьем кинотеатре.

2 $50\,000 - (146 \cdot 51 + 12\,032:47) = 42\,298$

- 1) $146 \cdot 51 = 7446$;
 2) $12\,032:47 = 256$;
 3) $7446 + 256 = 7702$;
 4) $50\,000 - 7702 = 42\,298$

3 $\frac{1}{2}$ от 1 т > 4 ц
 $\frac{1}{4}$ от 1 ч < 25 мин

4 $(250 + 370):x = 20$
 $620:x = 20$
 $x = 620:20$
 $x = 31$
 $(250 + 370):31 = 20$
 $20 = 20$

- 5) 1) $15:3 = 5$ (см);
 2) $5 \cdot 5 = 25$ (см) — длина всей ленты.
 Ответ: 25 см — длина всей ленты.
- 6) 1) $45:3 = 15$ (дм) — длина прямоугольника;
 2) $(15+3) \cdot 2 = 36$ (дм) — периметр прямоугольника.
 Ответ: 36 дм — периметр прямоугольника.

ВАРИАНТ 2

- 1) 1) $256 \cdot 2 = 512$ (кв.) — во втором доме;
 2) $256 + 512 = 768$ (кв.) — в третьем доме;
 3) $768:64 = 12$ (п.) — в третьем доме.
 Ответ: 12 подъездов в третьем доме.
- 2) $40\,000 - (148 \cdot 35 + 19\,872:72) = 34\,544$.
 1) $148 \cdot 35 = 5180$;
 2) $19\,872:72 = 276$;
 3) $5180 + 276 = 5456$;
 4) $40\,000 - 5456 = 34\,544$.
- 3) $\frac{1}{4}$ от 1 ц < 30 кг
 $\frac{1}{3}$ от 1 ч > 15 мин
- 4) $(970 - 160):x = 30$
 $810:x = 30$
 $x = 810:30$
 $x = 27$
 $810:27 = 30$
 $30 = 30$
- 5) 1) $12:3 = 4$ (см)
 2) $4 \cdot 4 = 16$ (см) — длина всей ленты.
 Ответ: 16 см — длина всей ленты.

- 6 1) $1080 : 30 = 36$ (дм) — длина прямоугольника;
 2) $(36 + 30) \cdot 2 = 132$ (дм) — периметр прямоугольника.

Ответ: 132 дм — периметр прямоугольника.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 6

ВАРИАНТ 1

- 1 $96\,070 = 90\,000 + 6\,000 + 70$
 $906\,070 = 900\,000 + 6\,000 + 70$
 $960\,070 = 900\,000 + 60\,000 + 70$
- 2 $19\,200 - (48\,150 : 6 + 400) = 10\,775$
 1) $48\,150 : 6 = 8\,025$;
 2) $8\,025 + 400 = 8\,425$;
 3) $19\,200 - 8\,425 = 10\,775$.
- 3 1) $3\,800 + 4\,250 = 8\,050$ (кг) — муки получили две пекарни;
 2) $8\,050 : 161 = 50$ (кг) — муки в одном мешке;
 3) $3\,800 : 50 = 76$ (м.) — муки получила первая пекарня;
 4) $4\,250 : 50 = 85$ (м.) — муки получила вторая пекарня.
 Ответ: 76 мешков муки получила первая пекарня, 85 мешков муки получила вторая пекарня.
- 4 $6\,508 + x = 70\,000 + 796$
 $6\,508 + x = 70\,796$
 $x = 70\,796 - 6\,508$
 $x = 64\,288$
 $6\,508 + 64\,288 = 70\,000 + 796$
 $70\,796 = 70\,796$
- 5 $204 \text{ с} < 4 \text{ ч}$
 $8 \text{ т } 19 \text{ кг} = 80 \text{ ц } 19 \text{ кг}$

- 6 1) $48 : 4 = 12$ (м) — ширина прямоугольного участка;
 2) $48 \cdot 12 = 576$ (м²) — площадь прямоугольного участка;
 3) $(48 + 12) \cdot 2 = 120$ (м) — периметр прямоугольного участка.
 Ответ: 576 м² — площадь прямоугольного участка;
 120 м — периметр.

ВАРИАНТ 2

- 1 $87\,040 = 80\,000 + 7\,000 + 40$
 $870\,070 = 800\,000 + 70\,000 + 70$
 $807\,040 = 800\,000 + 7\,000 + 40$
- 2 $18\,300 + (40\,520 : 5 - 739) = 25\,665$
 1) $40\,520 : 5 = 8104$;
 2) $8104 - 739 = 7365$;
 3) $18\,300 + 7365 = 25\,665$
- 3 1) $2650 + 3200 = 5850$ (кг) — фруктов завезли на два городских рынка;
 2) $5850 : 234 = 25$ (кг) — фруктов в одном ящике;
 3) $2650 : 25 = 106$ (ящ.) — фруктов завезли на первый рынок;
 4) $3200 : 25 = 128$ (ящ.) — фруктов завезли на второй рынок.
 Ответ: 106 ящиков фруктов завезли на первый городской рынок; 128 ящиков — на второй.
- 4 $x - (68\,507 + 8908) = 180\,379$
 $x - 77\,415 = 180\,379$
 $x = 180\,379 + 77\,415$
 $x = 257\,794$
 $257\,794 - (68\,507 + 8908) = 180\,379$
 $180\,379 = 180\,379$

- 5) $3 \text{ суток} = 72 \text{ ч}$
 $12 \text{ дм } 5 \text{ см} < 12 \text{ дм } 500 \text{ мм}$
- 6) 1) $56 : 4 = 14 \text{ (м)}$ — ширина прямоугольного участка;
2) $56 \cdot 14 = 784 \text{ (м}^2\text{)}$ — площадь прямоугольного участка;
3) $(56 + 14) \cdot 2 = 140 \text{ (м)}$ — периметр прямоугольного участка.
Ответ: 784 м^2 — площадь прямоугольного участка;
 140 м — периметр.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 7

ВАРИАНТ 1

- 1) 1) $28 : 4 = 7 \text{ (дев.)}$ — поехало на соревнования;
2) $28 + 7 = 35 \text{ (дет.)}$ — всего поехало на соревнования.
Ответ: 35 детей поехало на соревнования.
- 2) $x \cdot 18 = 90 \cdot 2$
 $x \cdot 18 = 180$
 $x = 180 : 18$
 $x = 10$
 $10 \cdot 18 = 90 \cdot 2$
 $180 = 180$
- 3) $6 \text{ т } 827 \text{ кг} + 2 \text{ т } 349 \text{ кг} = 9 \text{ т } 176 \text{ кг}$
 $126 \text{ м } 18 \text{ см} - 54 \text{ м } 49 \text{ см} = 71 \text{ м } 69 \text{ см}$
- 4) $a - (a : 14)$
- 5) $432 \cdot 270 : 45 = 2592$
1) $432 \cdot 270 = 116640$;
2) $116640 : 45 = 2592$

- 6) 1) $20 + 30 = 50$ (дм) — длина прямоугольника.
 2) $(20 + 50) \cdot 2 = 140$ (дм) — периметр прямоугольника.
 3) $50 \cdot 20 = 1000$ (дм²) — площадь прямоугольника.
 Ответ: 1000 дм² — площадь прямоугольника, 140 дм — периметр.
- 7) 1) $7 - 5 = 2$ (ящ.) — 30 кг
 2) $30 : 2 = 15$ (кг) — персиков в одном ящике;
 3) $15 \cdot 5 = 75$ (кг) — персиков продали в первый день;
 4) $15 \cdot 7 = 105$ (кг) — персиков продали во второй день.
 Ответ: 75 кг персиков продали в первый день; 105 кг — во второй день.

ВАРИАНТ 2

- 1) 1) $32 : 4 = 8$ (мал.) — пело в хоре;
 2) $32 - 8 = 24$ (чел.) — на 24 человека больше.
 Ответ: на 24 человека больше.
- 2) $x \cdot 14 = 280 : 2$
 $x \cdot 14 = 140$
 $x = 140 : 14$
 $x = 10$
 $10 \cdot 14 = 280 : 2$
 $140 = 140$
- 3) $27 \text{ км } 620 \text{ м} - 18 \text{ км } 395 \text{ м} = 9 \text{ км } 225 \text{ м}$
 $34 \text{ кг } 506 \text{ г} + 12 \text{ кг } 597 \text{ г} = 47 \text{ кг } 103 \text{ г}$
- 4) $a + 24 \cdot a$
- 5) $23673 : 39 \cdot 450 = 273150$
 1) $23673 : 39 = 607$;
 2) $607 \cdot 450 = 273150$.
- 6) 1) $6 \cdot 4 = 24$ (дм) — длина прямоугольника.
 2) $(6 + 24) \cdot 2 = 60$ (дм) — периметр прямоугольника.

3) $24 \cdot 6 = 144 \text{ дм}^2$ — площадь прямоугольника,
60 дм — периметр.

Ответ: 144 дм^2 — площадь прямоугольника;
60 дм — периметр прямоугольника.

- 7) 1) $324 - 180 = 144 \text{ (л)}$ — в 4 бидонах;
2) $144 : 4 = 36 \text{ (л)}$ — молока в одном бидоне;
3) $324 : 36 = 9 \text{ (б.)}$ — молока завезли в первую столовую;

4) $180 : 36 = 5 \text{ (б.)}$ — молока завезли во вторую столовую.

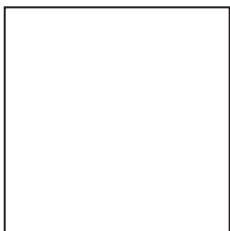
Ответ: 9 бидонов молока завезли в первую столовую; 5 бидонов молока — во вторую.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 8

ВАРИАНТ 1

- 1) $90\,659 = 90\,000 + 600 + 50 + 9.$
- 2) $186\,885 : 9 = 20\,765.$
- 3) $x + 1500 = 40 \cdot 50$
 $x + 1500 = 2000$
 $x = 2000 - 1500$
 $x = 500$
 $500 + 1500 = 2000$
 $2000 = 2000$
- 4) $20\,000 - 28 \cdot 75 + 47 + 989 = 18\,936$
 1) $28 \cdot 75 = 2100$
 2) $20\,000 - 2100 = 17\,900$
 3) $17\,900 + 47 = 17\,947$
 4) $17\,947 + 989 = 18\,936$
- 5) $150 \text{ мин} = 2 \text{ ч } 30 \text{ мин}$
 $2 \text{ ч } 6 \text{ мин} = 126 \text{ мин}$
 $3 \text{ суток } 4 \text{ ч} = 76 \text{ ч}$

- 6 1) $(2+4) \cdot 2 = 12$ (см) — периметр квадрата;
2) $12:4 = 3$ (см) — сторона квадрата.

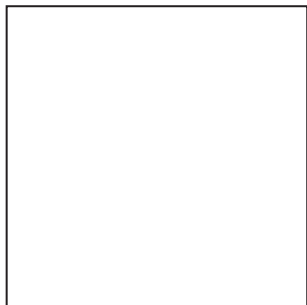

- 7 1) $480:24 = 20$ (в.) — воды выкачает один насос за минуту;
2) $480:40 = 12$ (в.) — воды выкачает другой насос за минуту;
3) $20+12 = 32$ (в.) — воды выкачают два насоса за минуту;
4) $480:32 = 15$ (мин) — понадобится, чтобы выкачать всю воду.
Ответ: 15 минут.

ВАРИАНТ 2

- 1 $75\,083 = 70\,000 + 5\,000 + 80 + 3.$
- 2 $120\,336:8 = 15\,042.$
- 3 $x - 700 = 25 \cdot 20$
 $x - 700 = 500$
 $x = 700 + 500$
 $x = 1200$
 $1200 - 700 = 25 \cdot 20$
 $500 = 500$
- 4 $6868:(2437 - 44 \cdot 55) + 334 = 738$
1) $44 \cdot 55 = 2420;$
2) $2437 - 2420 = 17;$
3) $6868:17 = 404;$
4) $404 + 334 = 738.$

- 5 $420 \text{ с} = 7 \text{ мин}$
 $2 \text{ ч } 12 \text{ мин} = 132 \text{ мин}$
 $2 \text{ суток } 18 \text{ ч} = 66 \text{ ч}$
- 6 1) $(5+3) \cdot 2 = 16 \text{ (см)}$ — периметр квадрата;
 2) $16:4 = 4 \text{ (см)}$ — сторона квадрата.

- 7 1) $300:6 = 50 \text{ (брик.)}$ — первый автомобиль может перевезти за 1 рейс;
 2) $300:3 = 100 \text{ (брик.)}$ — второй автомобиль может перевезти за 1 рейс;
 3) $100+50 = 150 \text{ (брик.)}$ — оба автомобиля могут перевезти за 1 рейс;
 4) $300:150 = 2 \text{ (рейса)}$ — нужно сделать автомобилям, чтобы перевезти все брикеты.
 Ответ: 2 рейса.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 9

ВАРИАНТ 1

- 1 1) $276+618 = 894 \text{ (тет.)}$ — всего привезли в магазин;
 2) $894:3 = 298 \text{ (тет.)}$ — продали.
 3) $894-298 = 596 \text{ (тет.)}$ — осталось в магазине.
 Ответ: 596 тетрадей осталось в магазине.
- 2 $18 \cdot 47 - 625:25 = 821$
 1) $18 \cdot 47 = 846$;
 2) $625:25 = 25$;
 3) $846-25 = 821$.

- 3 $3200 - x = 10\,000 : 50$
 $3200 - x = 200$
 $x = 3200 - 200$
 $x = 3000$
 $3200 - 3000 = 10\,000 : 50$
 $200 = 200$
- 4 $20 \text{ т} = 200 \text{ ц}$
 $103 \text{ т} = 1030 \text{ ц}$
 $12\,000 \text{ кг} < 13 \text{ т}$
- 5 $(970 - 570) \cdot 5 = 2000$
 1) $970 - 570 = 400$;
 2) $400 \cdot 5 = 2000$.
- 6 1) $21 : 3 = 7 \text{ (см)}$ — ширина прямоугольника;
 2) $(21 + 7) \cdot 2 = 56 \text{ (см)}$ — периметр прямоугольника;
 3) $21 \cdot 7 = 147 \text{ (см}^2\text{)}$ — площадь прямоугольника.
 Ответ: 56 см — периметр прямоугольника;
 147 см^2 — площадь.

ВАРИАНТ 2

- 1 1) $612 : 9 = 68 \text{ (км)}$ — туристы прошли пешком;
 2) $612 + 68 = 680 \text{ (км)}$ — проехали на поезде и прошли пешком;
 3) $680 : 4 = 170 \text{ (км)}$ — проехали на автобусе.
 Ответ: 170 км туристы проехали на автобусе.
- 2 $1827 : 29 + 19 \cdot 25 = 538$
 1) $1827 : 29 = 63$;
 2) $19 \cdot 25 = 475$;
 3) $475 + 63 = 538$.
- 3 $12\,000 + x = 48\,000 : 3$
 $12\,000 + x = 16\,000$
 $x = 16\,000 - 12\,000$
 $x = 4000$

$$12\,000 + 4\,000 = 48\,000 : 3$$

$$16\,000 = 16\,000$$

- ④ $603 \text{ ц} < 306 \text{ т}$
 $340\,000 \text{ кг} > 73 \text{ т}$
 $809 \text{ т} > 8090 \text{ кг}$

- ⑤ $(300 + 600) \cdot 4 = 3600$
 1) $300 + 600 = 900$;
 2) $900 \cdot 4 = 3600$.

- ⑥ 1) $36 : 4 = 9 \text{ (см)}$ — ширина прямоугольника;
 2) $(36 + 9) \cdot 2 = 90 \text{ (см)}$ — периметр прямоугольника;
 3) $36 \cdot 9 = 324 \text{ (см}^2\text{)}$ — площадь прямоугольника.
 Ответ: 90 см — периметр прямоугольника;
 324 см^2 — площадь.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 10

ВАРИАНТ 1

- ① 1) $360 : 5 \cdot 2 = 144 \text{ (км)}$ — туристы проехали в первый день;
 2) $360 : 8 \cdot 3 = 135 \text{ (км)}$ — туристы проехали во второй день;
 3) $144 + 135 = 279 \text{ (км)}$ — проехали в первый и во второй дни вместе;
 4) $360 - 279 = 81 \text{ (км)}$ — туристы проехали в третий день.
 Ответ: 81 км туристы проехали в третий день.
- ② $754\,037 = 700\,000 + 50\,000 + 4\,000 + 30 + 7$;
 $304\,050 = 300\,000 + 4\,000 + 50$;
 $440\,072 = 400\,000 + 40\,000 + 70 + 2$.
- ③ $20 \text{ т} = 200 \text{ ц}$
 $46\,700 \text{ кг} < 4670 \text{ ц}$

- 4) $10\,000 - (500 \cdot 2) = 9000$;
 $(1600 \cdot 2) - 200 = 3000$;
 $15\,000 + (500 \cdot 30) = 30\,000$;
 $(800 \cdot 20) - 4000 = 12\,000$.
- 5) $6508 + x = 70\,000 + 796$
 $6508 + x = 70\,796$
 $x = 70\,796 - 6508$
 $x = 64\,288$
 $6508 + 64\,288 = 70\,000 + 796$
 $70\,796 = 70\,796$
- 6) 1) $44 \cdot 2 = 88$ (м)
 2) $(248 - 88) : 2 = 80$ (м) — длина прямоугольника;
 3) $44 \cdot 80 = 3520$ (м²) — площадь прямоугольника.
 Ответ: 3520 м² — площадь прямоугольника.

ВАРИАНТ 2

- 1) 1) $1840 : 8 \cdot 5 = 1150$ (км) — проехал первый поезд;
 2) $1840 : 10 \cdot 3 = 552$ (км) — проехал второй поезд;
 3) $1150 + 552 = 1702$ (км) — проехали вместе;
 4) $1840 - 1702 = 138$ (км) — один от другого находятся поезда.
 Ответ: на расстоянии 138 км один от другого находятся поезда.
- 2) $763\,029 = 700\,000 + 60\,000 + 3000 + 20 + 9$
 $708\,040 = 700\,000 + 8000 + 40$
 $975\,075 = 900\,000 + 70\,000 + 5000 + 70 + 5$
- 3) 501 т > 510 ц
 809 т > 8096 кг
- 4) 1) $500 - (500 : 10) = 450$;
 2) $(1400 : 7) - 100 = 100$;
 $200 + (800 : 2) = 600$;
 $(4200 : 7) + 40 = 640$.

- 5 $x - (68\,507 + 8\,908) = 180\,379$
 $x - 77\,415 = 180\,379$
 $x = 180\,379 + 77\,415$
 $x = 257\,794$
 $257\,794 - (68\,507 + 8\,908) = 180\,379$
 $180\,379 = 180\,379$
- 6 1) $24 \cdot 2 = 48$ (м)
 2) $(124 - 48) : 2 = 38$ (м) — длина прямоугольного участка;
 3) $24 \cdot 38 = 912$ (м²) — площадь прямоугольного участка.
 Ответ: 912 м² — площадь прямоугольного участка.

ТЕСТОВЫЕ КОНТРОЛЬНЫЕ РАБОТЫ

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 1

ВАРИАНТ 1

- 1 В 2 Б 3 А 4 Б
- 5 805 604 → 8 сотен тысяч, 5 десятков тысяч, 6 сотен и 4 единицы
 805 640 → 805 единиц II класса и 640 единиц I класса
 850 064 → 85 десятков тысяч, 64 единицы
- 6 $(24\,941 : 49) \cdot 7 = 3\,563$
 1) $24\,941 : 49 = 509$;
 2) $509 \cdot 7 = 3\,563$.
- 7 В 6 раз.
- 8 1) $2 \cdot 4 = 8$ (м²) — площадь доски;
 2) $250 \cdot 8 = 2\,000$ (г) — краски на одну доску;
 3) $2\,000 \cdot 3 = 6\,000$ (г) = 6 (кг) — краски на три доски.
 Ответ: 6 кг краски необходимо, чтобы покрасить три доски.

ВАРИАНТ 2

- ① В ② А ③ Б ④ В
- ⑤ $904\,905 \rightarrow 904$ единицы II класса и 905 единиц I класса
 $904\,095 \rightarrow 9$ сотен тысяч, 4 тысячи, 9 десятков и 5 единиц
 $940\,905 \rightarrow 94$ десятка тысяч и 9 сотен, 5 единиц
- ⑥ $(608 \cdot 49) : 7 = 4256$
1) $608 \cdot 49 = 29\,792$;
2) $29\,792 : 7 = 4256$.
- ⑦ На 2 см.
- ⑧ 1) $8 \cdot 6 = 48$ (м²) — площадь пола в классе;
2) $4 \cdot 3 = 12$ (кг) — краски в четырёх банках;
3) $250 \cdot 48 = 12\,000$ (г) = 12 (кг) — необходимо, чтобы покрасить пол.
Ответ: 12 кг краски понадобится, чтобы покрасить пол в классе.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 2

ВАРИАНТ 1

- ① В ② Б ③ В
- ④ $76\,205 \rightarrow 70\,000 + 6000 + 200 + 5$
 $70\,625 \rightarrow 70\,000 + 600 + 20 + 5$
 $76\,025 \rightarrow 70\,000 + 6000 + 20 + 5$
- ⑤ Площадь квадрата — 25 см².
- ⑥ $2072 : 14 + 104 \cdot 17 = 1916$.
1) $2072 : 14 = 148$;
2) $104 \cdot 17 = 1768$;
3) $1768 + 148 = 1916$.

7) 1) $96:4 = 24$ (км) — катер проплыл по течению за 1 ч;

2) $120:6 = 20$ (км) — катер проплыл против течения за 1 ч;

3) $24 - 20 = 4$ (км) — скорость катера по течению была больше.

Ответ: на 4 км/ч скорость катера по течению была больше.

8) $96:6 > 96:8$

$$(50+4) \cdot 6 > 50 \cdot 4 + 4 \cdot 6$$

$$936 + 306 > 838 + 306$$

ВАРИАНТ 2

1) А 2) Б 3) В

4) $54\,208 \rightarrow 50\,000 + 4000 + 200 + 8$

$$54\,280 \rightarrow 50\,000 + 4000 + 200 + 80$$

$$50\,428 \rightarrow 50\,000 + 400 + 20 + 8$$

5) 49 см^2 — площадь квадрата.

6) $206 \cdot 13 - 7050:15 = 2208$

$$1) 206 \cdot 13 = 2678;$$

$$2) 7050:15 = 470;$$

$$3) 2678 - 470 = 2208.$$

7) 1) $232:4 = 58$ (км) — мотоциклист проехал за 1 ч;

2) $58 - 12 = 46$ (км) — мотоциклист проедет за 1 ч, если уменьшит скорость;

3) $92:46 = 2$ (ч) — время, за которое мотоциклист проедет расстояние.

Ответ: за 2 ч мотоциклист проедет расстояние 92 км.

8) $85 \cdot 3 > 75 \cdot 3$

$$48:12 = 48:4:3$$

$$36 - 36 < 349 - 63$$

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 3

ВАРИАНТ 1

1 В 2 А 3 А

4 $x - 16 = 54 \rightarrow 70$
 $x + 16 = 54 \rightarrow 38$
 $x : 16 = 4 \rightarrow 64$

5 2 ч 45 мин

6 4 ч > 239 мин
8 т > 10 ц

7 $21\,735 : 27 + 124 \cdot 36 = 5269$
1) $21\,735 : 27 = 805$;
2) $124 \cdot 36 = 4464$;
3) $4464 + 805 = 5269$.

8 1) $17 \cdot 4 = 68$ (с.) — прочитал за 4 дня;
2) $18 \cdot 3 = 54$ (с.) — прочитал за другие 3 дня;
3) $68 + 54 = 122$ (с.) — прочитал всего.
Ответ: Ваня прочитал 122 страницы.

9 _____

ВАРИАНТ 2

1 Б 2 В 3 В

4 $x + 12 = 47 \rightarrow 35$
 $x - 12 = 33 \rightarrow 45$
 $x : 5 = 11 \rightarrow 55$

5 14 мая.

6 4 м 6 см < 4 м 600 мм
3 суток = 72 ч

- 7 $205 \cdot 39 - 5508 : 27 = 7791$
 1) $205 \cdot 39 = 7995$;
 2) $5508 : 27 = 204$;
 3) $7995 - 204 = 7791$.
- 8 1) $15 \cdot 8 = 120$ (л) — молока надоили за день от 8 коров;
 2) $17 \cdot 4 = 68$ (л) — молока надоили за день от 4 других коров;
 3) $120 + 68 = 188$ (л) — молока надоили всего.
- 9 _____

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 4

ВАРИАНТ 1

- 1 Б 2 Б 3 Б
- 4 $97\,040 \rightarrow 90\,000 + 7\,000 + 40$
 $90\,704 \rightarrow 90\,000 + 700 + 4$
 $97\,400 \rightarrow 90\,000 + 7\,000 + 400$
- 5 443 735, 434 735, 434 537, 434 357.
- 6 32 см — периметр квадрата; 64 м^2 — площадь квадрата.
- 7 $(20\,763 + 32\,829) : 12 = 4466$
 1) $20\,763 + 32\,829 = 53\,592$;
 2) $53\,592 : 12 = 4466$.
- 8 1) Сколько книжек издали в течение 4 дней?
 $325 \cdot 4 = 1300$ (кн.)
 2) Сколько всего книжек было издано?
 $1300 + 1470 = 2770$ (кн.)
 3) Сколько книжек осталось в библиотеке?
 $6000 - 2770 = 3230$ (кн.)
 Ответ: 3230 книжек осталось в библиотеке.

ВАРИАНТ 2

- ① В ② А ③ В
- ④ $70\,956 \rightarrow 70\,000 + 900 + 50 + 6$
 $79\,506 \rightarrow 70\,000 + 9000 + 500 + 6$
 $79\,056 \rightarrow 70\,000 + 9000 + 50 + 6$
- ⑤ 544 648, 545 468, 545 846, 554 846.
- ⑥ 49 см^2 — площадь квадрата; 28 см — периметр квадрата.
- ⑦ $(90\,572 - 53\,942) : 18 = 2035$
1) $90\,572 - 53\,942 = 36\,630$;
2) $36\,630 : 18 = 2035$.
- ⑧ 1) Сколько детских книжек на 9 стеллажах?
 $315 \cdot 9 = 2835$ (кн.)
2) Сколько детских книжек на 6 стеллажах?
 $240 \cdot 6 = 1440$ (кн.)
3) Сколько всего книг в городской библиотеке?
 $2835 + 1440 + 6310 = 10\,585$ (кн.)
Ответ: 10 585 книг в городской библиотеке.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 5

ВАРИАНТ 1

- ① В ② Б ③ Б
- ④ $203\,103 \rightarrow 203$ единицы II класса и 103 единицы I класса
 $203\,013 \rightarrow 2$ сотни тысяч, 3 тысячи, 1 десяток и 3 единицы
 $23\,130 \rightarrow 23$ единицы II класса и 130 единиц I класса
- ⑤ $1024 \cdot 43 + 8400 : 15 = 44\,592$
1) $1024 \cdot 43 = 44\,032$;
2) $8400 : 15 = 560$;
3) $44\,032 + 560 = 44\,592$

- 6 16 см^2 — площадь квадрата.
- 7 1) $280:70 = 4$ (ч) — ехал по асфальтированной дороге;
 2) $120:30 = 4$ (ч) — ехал по грунтовой дороге;
 3) $4+4 = 8$ (ч) — автомобиль проехал всё расстояние.
 Ответ: за 8 ч автомобиль проехал всё расстояние.

ВАРИАНТ 2

- 1 А 2 А 3 В
- 4 $905\,063 \rightarrow 905$ единиц II класса и 63 единицы I класса
 $95\,603 \rightarrow 95$ десятков тысяч, 6 сотен и 3 единицы
 $950\,063 \rightarrow 9$ сотен тысяч, 5 десятков тысяч, 6 десятков и 3 единицы
- 5 $5022 \cdot 35 - 80\,048:16 = 170\,767$
 1) $5022 \cdot 35 = 175\,770$;
 2) $80\,048:16 = 5003$;
 3) $175\,770 - 5003 = 170\,767$
- 6 25 см^2 — площадь квадрата.
- 7 1) $4 \cdot 4 = 16$ (км) — туристы шли пешком;
 2) $12 \cdot 60 = 720$ (км) — туристы ехали на автобусе;
 3) $720 + 16 = 736$ (км) — преодолели туристы.
 Ответ: 736 км преодолели туристы.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 6

ВАРИАНТ 1

- 1 А 2 Б 3 В;
- 4 $970\,546 \rightarrow 900\,000 + 70\,000 + 500 + 40 + 6$
 $975\,046 \rightarrow 900\,000 + 70\,000 + 5000 + 40 + 6$
 $907\,546 \rightarrow 900\,000 + 7000 + 500 + 40 + 6$

- 5) 88 606, 79 054, 17 729, 9501, 7506, 1893.
- 6) $800:40 + 800 \cdot 40 = 32\,020$
 1) $800:40 = 20$;
 2) $800 \cdot 40 = 32\,000$;
 3) $32\,000 + 20 = 32\,020$
 $900 \cdot 30 - 900:30 = 26\,970$.
 1) $900 \cdot 30 = 27\,000$;
 2) $900:30 = 30$;
 3) $27\,000 - 30 = 26\,970$.
- 7) 1) $14 \cdot 2 = 28$ (м) — длина прямоугольного участка;
 2) $(28 + 14) \cdot 2 = 84$ (м) — периметр прямоугольного участка.
 3) $28 \cdot 14 = 392$ (м²) — площадь прямоугольного участка.
 Ответ: 392 м² — площадь прямоугольного участка, 84 м — периметр прямоугольного участка.
- 8) 1) $300:6 = 50$ (кг) — сахара в 1 мешке;
 2) $50 - 10 = 40$ (кг) — муки в 1 мешке;
 3) $40 \cdot 9 = 360$ (кг) — муки в 9 мешках.
 Ответ: 360 кг муки в 9 мешках.

ВАРИАНТ 2

1) А	2) Б	3) Б	
- 4) $854\,039 \rightarrow 800\,000 + 50\,000 + 4\,000 + 30 + 9$
 $854\,309 \rightarrow 800\,000 + 50\,000 + 4\,000 + 300 + 9$
 $805\,439 \rightarrow 800\,000 + 5\,000 + 400 + 30 + 9$
- 5) 1964, 8070, 14 425, 50 190, 86 408, 99 065.
- 6) $210:30 + 210 \cdot 30 = 6307$.
 1) $210:30 = 7$;
 2) $210 \cdot 30 = 6300$;
 3) $6300 + 7 = 6307$.
 $100 \cdot 50 - 100:50 = 4998$.

1) $100 \cdot 50 = 5000$;

2) $100 : 50 = 2$;

3) $5000 - 2 = 4998$.

7) 1) $12 \cdot 4 = 48$ (м) — длина прямоугольного участка.

2) $(12 + 48) \cdot 2 = 120$ (м) — периметр прямоугольного участка;

3) $48 \cdot 12 = 576$ (м²) — площадь прямоугольного участка.

Ответ: 120 м — периметр прямоугольного участка, 576 м² — площадь прямоугольного участка.

8) 1) $70 \cdot 3 = 210$ (л) — сока разлили в большие банки;

2) $400 - 210 = 190$ (л) — сока разлили в маленькие банки;

3) $190 : 95 = 2$ (л) — вместительность маленьких банок.

Ответ: вместительность маленьких банок 2 л.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 7

ВАРИАНТ 1

1) А 2) В 3) В

4) Б 5) А

6) $100\,000 - (81\,000 \cdot 7 : 9) = 37\,000$

1) $81\,000 \cdot 7 = 567\,000$;

2) $567\,000 : 9 = 63\,000$;

3) $100\,000 - 63\,000 = 37\,000$

$60\,000 + (25\,000 \cdot 2 : 5) = 70\,000$.

1) $25\,000 \cdot 2 = 50\,000$;

2) $50\,000 : 5 = 10\,000$;

3) $60\,000 + 10\,000 = 70\,000$

7 1) $1265 + 375 = 1640$ (кг) — отправили во второй магазин;

2) $1265 + 1640 = 2905$ (кг) — отправили во второй и третий магазины вместе;

3) $2905 : 5 \cdot 2 = 1162$ (кг) — отправили в третий магазин.

Ответ: 1162 кг сахарного песка отправили в третий магазин.

ВАРИАНТ 2

1 Б 2 В 3 Б

4 Б 5 А

6 $100\,000 - (72\,000 : 8 \cdot 6) = 46\,000$

1) $72\,000 : 8 = 9000$;

2) $9000 \cdot 6 = 54\,000$;

3) $100\,000 - 54\,000 = 46\,000$

$40\,000 + (63\,000 : 7 \cdot 2) = 58\,000$.

1) $63\,000 : 7 = 9000$;

2) $9000 \cdot 2 = 18\,000$;

3) $40\,000 + 18\,000 = 58\,000$

7 1) $1286 + 178 = 1464$ (м) — проверили во второй день;

2) $1286 + 1464 = 2750$ (м) — проверили в первый и второй дни вместе;

3) $2750 : 5 \cdot 3 = 1650$ (м) — проверили в третий день.

Ответ: 1650 м трамвайного пути проверили в третий день.

ОРИЕНТИРОВОЧНАЯ КОНТРОЛЬНАЯ РАБОТА № 8

ВАРИАНТ 1

1 В 2 В 3 В

4 А 5 В

- 6 $7 \text{ км } 50 \text{ м} = 7050 \text{ м}$
 $40 \text{ дм } 5 \text{ см} = 405 \text{ см}$
 $200 \text{ см} = 20 \text{ дм}$
- 7 $5456 : 8 \cdot 3 = 2046$
- 8
- 9 1) $74 - 16 = 58$ (дев.) — приняли участие в турнире;
 2) $74 + 58 = 132$ (уч.) — приняли участие в турнире;
 3) $132 : 6 = 22$ (уч.) — вышли в финал.
 Ответ: 22 ученика вышли в финал.

ВАРИАНТ 2

- 1 Б 2 Б 3 А
- 4 В 5 В
- 6 $4 \text{ см } 8 \text{ мм} = 48 \text{ мм}$
 $3 \text{ м } 6 \text{ см} = 306 \text{ см}$
 $17 \text{ км } 4 \text{ м} = 17004 \text{ м}$
- 7 $1897 : 7 \cdot 4 = 1084$.
- 8
- 9 1) $306 \cdot 3 = 918$ (гус.) — было на ферме;
 2) $306 + 918 = 1224$ — кур и гусей вместе;
 3) $1224 : 6 = 204$ (инд.) — было на ферме.
 Ответ: 204 индюка было на ферме.